- 32 -

SECDE SÛRESİ

Mushaf'taki sıralamaya göre kitabımızın 32, nüzûl sıralamasına göre 75, mesânî kısmının birinci sûreler grubunun dördüncü sûresi olan Secde sûresi Mekke'de nâzil olmuştur. Âyetlerinin sayısı 30 dur.

“Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla”

Hamd yalnız ve yalnız âlemlerin Rabbi olan Allah’a mahsustur. Salât ve selâm Allah’ın Rasûlüne ve Onun pak aile halkına ve ashabına olsun. Rabbimiz bizden kabul buyur. Çünkü sen her şeyi işitensin, her şeyi bilensin.

Adını 15. âyetinden alan Mekke’de nâzil olmuş, 30 âyetlik bir sûrenin huzurundayız. İnşallah sûrede Rabbimizin bize sunduğu bilgilerle şereflenmek üzere bu haftadan itibaren bu sûreyi tanımaya başlayacağız. Bu sûrede Rabbimiz kullarının tevhid, âhiret ve risâlet konularındaki şüphelerini gidermeyi murat etmektedir. Bu konularda çok açık deliller, bilgiler sunarak kalplerin itminanını gerçekleştirmek istemektedir. Zira bu dönemde gelip peygamber efendimizin mesajını onun ağzından dinleyen Mekke müşrikleri şüphe ve tereddütlerini ortaya koyarak şöyle diyorlardı: Yahu bu adama da ne oluyor? Bazen ölüm ötesi hayattan söz ediyor, öldükten sonra diriliş olacağını, orada tüm yaptıklarımızdan hesaba çekileceğimizi söylüyor. Tüm vücutlarımız toprağın altında çürüyüp gittikten sonra yeniden dirileceğini iddia ediyor. Bu nasıl mümkün olacak? Hiç çürümüş kemikler tekrar dirilir mi? Bunu akıl mantık kabul eder mi? Sonra bir bakıyoruz, göklere ve yere egemen bir tek İlâh olduğunu söylüyor. Sözü dinlenecek, arzuları ve hayat programı uygulanacak bir tek ilahınız var diyor. Biz yüzlerce ilahla işlerimizi düzene koyamazken, bu bir tek ilahla bu işi nasıl halledecek? Öteki ilahlarımız ne olacak? Biz onları da dinlemek zorundayız. Onları da razı etmek zorundayız. Hayatımızda onlara karışma alanı tanımak zorundayız. Sonra bu adam; size okuduğum bu sözler Allah’tandır diyor. Bu nasıl mümkün olabilir? Allah hiç vahiy gönderir mi? Hiç yerdekilerle konuşur mu? Bizim hayatımıza karışmak üzere hiç kendi bilgisini gönderir mi? Diyorlar, bu konularda şüphelerini ortaya koyuyorlardı.

Bütün bu söylediklerine karşılık Rabbimiz bu sûresinde diyor ki; ey kullarım, hiç şüphe etmeyip kesinlikle bilesiniz ki bu sözler bendendir. Bu sözler, bu âyetler, bu mesaj kullarımı gafletten uyandırmak için benim

gönderdiğim mesajdır. Bunları sizin gibi bir beşerin söylemesi asla mümkün değildir. Bunların benden oluşu gün kadar açık ve kesin iken nasıl oluyor da bundan şüphe ediyorsunuz? Denilmektedir.

Sonra böyle şüphe içinde olanların akıllarının erdirilmesi için şu sorular sorulmaktadır: Aklınızı kullanıp bu âyetlerin bir beşerden değil de benden oluşunu düşünmez misiniz? Gökler yüzüne ve yeryüzüne bakın. Onların nasıl yaratıldığını düşünün. Onlar üzerinde egemen olan düzene bir bakın. Sonra kendi bünyelerinize bakın. Organlarınızın düzenini üzerinde düşünün. Bu harikulâde düzen bir tesadüfe verilebilir mi? Kâinattaki bu düzen şirke mi daha uygun, yoksa tevhide mi? Şirke mi delil, yoksa imana mı? Bu kâinatı ve onun içinde sizleri var eden bir Allah'ın öldükten sonra sizleri tekrar dirilmesi çok mu imkânsız geliyor? Halbuki zor ise ilk defa yaratmak zordur ve işte görüyorsunuz ki Allah bu zor dediğinizi başarmış ve tüm varlıklarını yaratmıştır.

Sonra âhiretten bir tablo sunuluyor. İmanın ve küfrün, tevhidin ve şirkin akıbetleri gözler önüne seriliyor. Buyurun bunlardan hangisine razıysanız ölmeden önce tercihinizi yapın deniliyor. Sonra Rab-bimizin kullarına karşı son derece merhamet sahibi olduğu gündeme getirilerek deniliyor ki; Allah, hatalarından, günâhlarından ötürü hemen kullarını cezalandırmaz. Merhameti gereği hemen günâhkarların defterlerini dürüvermez. Onlara fırsat tanır, imkân verir. Hattâ onlar lehine onlara bu dünyada akıllarını başlarına getirecek, uyanmalarını sağlayacak bir takım musibetler, hastalıklar, sıkıntılar gönderir. Belki böylece kendilerine gelirler, gaflet uykusundan uyanırlar da Rablerine kulluğu yönelirler diye önceden onları uyarır buyuruluyor.

Daha sonra, önceki sûrelerde tekrar edilen bir konu burada bir daha gündeme getirilir. O da, bu kitap insanlığa ilk defa gönderilmiş, ilk defa duyulmuş, görülmüş bir kitap değildir. Hepinizin bildiği gibi daha önce Musa aleyhisselâma da Tevrat gönderilmişti. Bunun garipsenecek neresi vardır? Eğer bu son kitaba ve onun tebliğcisine iman eder, onlar rehberliğinde bir hayata evet derseniz, kesinlikle bilesiniz Musa aleyhisselam dönemindeki liderlik size verilecektir. Üstün olanlar, aziz olanlar sizler olacaksınız. Yok eğer reddederseniz tıpkı öncekiler gibi helâk edileceksiniz denilmektedir.

Daha sonra Mekke müşrikleri yakın çevrelerinde helâk olmuş toplumlar üzerinde düşünmeye dâvet edilmektedirler. Ey müşrikler, seyahatlerinizde yakınlarına uğrayıp geçtiğiniz yerlerde yere batırılmış kavimleri görmüyor musunuz? Onların kemikleri üzerinde yürümüyor musunuz? O ibret levhalarına bakıp ibret almıyor musunuz da aynen onlar gibi inatçı tavırlar takınarak kendi helâkinize davetiye çıkarma-ya mı çalışıyorsunuz? Denildikten sonra, son bölümde de Resûl-i Ek-rem Efendimizin şu konuya dikkati çekiliyor: Ey peygamberim, bu in-sanlar seni ve söylediklerini alaya alıyorlar. Onlara de ki;

ey kâfirler, sizin ve bizim hakkımızda son hüküm verildiğinde, artık bunun size hiçbir faydası olmayacak. Gelin iş işten geçmeden iman edecekseniz şimdi iman edin. Yok eğer bu boş inatlarınızı sürdürüp son hükmü bekleyecekseniz, haydi bekleyin bakalım. İşte bu minval üzere devam eden sûrenin âyetlerini tek tek tanımaya başlayalım inşallah.

1. "Elif Lâm Mîm"

Elif Lâm Mîm ile başlayan Mekkî sûrelerin dördüncüsü ile karşı karşıyayız. Ankebût, Rum ve Lokman'dan sonra şimdi de Secde sûresini tanımaya çalışacağız inşallah. Rasûlullah efendimizin yatsı namazından sonra yatağımıza yatmadan önce okumamızı tavsiye ettiği Mekke dönenimin ortalarında nâzil olmuş tevhid, âhiret ve Risalet konularını en güzel bir biçimde zihinlerimize yerleştiren 30 âyetlik bir sûre. İman etmek ve amele dönüştürmek üzere anlamaya çalışalım inşallah. Hurufu mukatta âyetinden sonra Rabbimiz diğer sûrelerin pek çoğunda olduğu gibi kitabına dikkat çeker:

2. "şüphe götürmeyen Kitap, âlemlerin Rabbinin indirdiğidir."

Şüphe yok ki bu Kur'an'ın indirilişi âlemlerin Rabbi olan Allah'tandır. Hiç şüpheniz olmasın ki bu kitabı Allah indirmiştir. Bu kitap Allah kitabıdır, bu sözler Allah sözleridir. Göklerin ve yerin, arşın ve kürsi'nin, doğuların ve bâtıların, meleklerin ve cinlerin, insanların ve varlıkların Rabbi olan Allah'ın indirmesidir bu kitap. Bu kitabın indirilişi konusunda hiçbir Meleğin, hiçbir cinin, hiçbir insanın ve varlığın yetkisi yoktur. Bunu bir beşerin veya başka bir varlığın söylemesi mümkün değildir. Böyle bir sözü, böyle bir kitabı Muhammed'in uydurması asla mümkün değildir. Zaten sizler bu kitap kendisine vahy edilmeden önce peygamberden böyle bir söz duymuş da değilsiniz. Peygamberin üslûp ve belâğati ile bu kitap tamamen farklıdır. Bir beşerin bu tür sözleri söylemesi, bu tür hükümleri bilmesi kesinlikle mümkün değildir. Hal böyleyken, bugün kadar açıkken:

3. "Onu peygamberin kendisi uydurdu" diyorlar, öyle mi? Hayır; ey Muhammed! O, senden önce bir peygamber gönderilmemiş olan bir milleti uyarman için sana Rabbinden gelen bir gerçektir. Belki artık doğru yolu bulurlar."

Onu Muhammed kendisi uydurdu mu diyorlar? Yoksa o Mekkeliler bu kitabı Muhammed uydurdu demeye mi çalışıyorlar? Bu kitabı Allah'tan başka birisinin indiremeyeceği, bu sözleri Allah'tan başka hiç kimsenin söyleyemeyeceği bu kadar açık seçikken bunu Onun uydurup Allah'a izafe ettiğini mi demeye çalışıyorlar? Böyle bir suçlamayı yaparken hiç düşünmüyorlar, hiç utanmıyorlar mı bu adamlar? Hayır hayır bilâkis bu kitap Rabbinden bir Haktır. Rabbin katından indirilmiş hak ve gerçek bir kitaptır bu

kitap. Senden önce kendilerine hiçbir uyarıcı gelmemiş bir kavmi onunla uyarasın diye Rabbinden hak olarak, haklı olarak, hukuk olarak gelmiştir bu kitap. Belki bu insanlar onunla hidâyeti bulurlar, doğru yola ulaşırlar, yollarını bu kitapla aydınlatırlar, hayatlarını bu kitapla düzenleyip düzene koyarlar, bu kitabın pratik uygulaması olan Resûlün yoluna tabi olurlar da dünyalarını da kazanırlar, âhiretlerini de kazanırlar diye indirilmiş bir kitaptır bu.

Evet işte kitap budur. Kitap Allah'tandır ve geliş gâyesi de insanlığı hidâyete ulaştırmak, insanlığın dünyasını ve âhiretini güzelleştirmektir. Dün bu kitap hakkında insanlar bir şeyler söylüyorlardı. Bakıyoruz şu anda da insanlar bu kitap hakkında bir şeyler söylüyorlar. Allah da bir şeyler söylüyor bu kitap hakkında. Şimdi en doğru iş, en akıllıca tercih ne olmalıdır? Yâni bu kitap hakkında kimin değerlendirmesini kabul edeceğiz? Göklerin yerin, dağların taşların, meleklerin cinlerin, insanların ve tüm varlıkların yaratıcısı ve sahibi olan, Allamu'l ğuyub olan, kaybın da şahadetin de bilicisi olan, bilgisi tam olan, bilgi kendisinden olan Allah'ın bu kitap hakkındaki değer yargısını mı kabul edeceğiz? Onun değerlendirmesini mi tercih edeceğiz? Onun dediğine mi evet diyeceğiz? Yoksa insanların olur olmaz, akla hayale gelmedik çelişkili değerlendirmelerine mi tabi olacağız?

Yâni tabii her ikisine de boyun eğme, her ikisine de evet deme, her ikisinin de mü'mini olma hakkına sahibiz. Allah bu dünyada sonucuna katlanmak kaydı şartıyla ikisini de tercih yetkisi vermiştir bize. Ama elbette din konusunda, kitap konusunda o dinin, o kitabın sahibi olan Allah'ın değer yargısının mü'mini olmak bizim için kârlı bir tercih olacaktır. Çünkü din Onun dini olunca elbette o dini Onun istediği gibi kabul kişiyi Onun istediği gibi mü'min yapacak, kitabını Onun istediği gibi kabul kişiyi Onun istediği gibi mü'min yapacaktır. İşte bu kitabın sahibi olan Rabbimiz buyuruyor ki bu kitap Bendendir. Bu kitap Benim kitabımdır. Onu Ben indirdim. Bu konuda zerre kadar bir şüphe yoktur.

Ben bu kitabı peygamberim onunla insanları uyarsın diye indirdim. İnsanlar bu kitapla yol bulsunlar, bu kitabı hayat programı yapsınlar, bununla hayatlarını düzenlesinler, bu kitabın istediği gibi bir hayat yaşasınlar ve hem dünyalarını, hem de âhiretlerini kazansınlar diye indirdim. Hem de peygamberim bu kitapla kendilerine yıllardır bir uyarıcı, bir peygamber gelmemiş bir kavmi uyarsın diye gönderdim. İbrahîm ve İsmail (a.s) lardan sonra takriben 2500 yıl gibi uzun bir süredir kendilerine peygamber gönderilmemiş olan Mekke toplumuna böylece hidâyet olsun diye gönderdim diyor Rabbimiz. Evet işte bu kitabın misyonu budur. Kitabı böylece kabul etmek zorundayız. Rabbimiz işte böylece hidâyet kaynağımız, yol göstericimiz, hayat programımız olan kitabını ortaya koyduktan sonra şimdi de kendisini tanıtmaya başlayacak:

4. "Gökleri, yeri ve ikisinin arasında bulunanları altı günde yaratan, sonra arşa hükmeden Allah'tır. O'ndan başka bir dostunuz ve şefaatçiniz yoktur. Düşünmüyor-musunuz?"

O Allah ki gökleri, yeri ve ikisi arasındakileri 6 günde yaratmıştır. Evet yaratıcı Allah'tır. Yaratılış günü dediğimiz bu 6 günle alâkalı açıklamada bulunmuştuk. Araf'ta ve diğer sûrelerde geçti. Bu âyetin bir açılımı da Fussilet sûresinde gelecek. Orada buyuracak ki Rab-bimiz, ilk iki günde yeryüzünü, ikinci iki günde de yeryüzündeki dağları ve rızkları, azıkları yarattığını, iki günde de gökleri yarattığını böylece yaratılışın 6 günde tamamlandığını anlatacak.

Evet Rabbimiz gökleri ve yeri, ikisi arasındakilerin tamamını 6 günde yaratmış sonra da arş'a hükmetmiştir. Kitabımızın başka âyetlerinin ifadesiyle Rabbimiz arş'ı istivâ etmiştir. Dünyayı, yedi kat se-mavatı, kürsi'yi tamamen kuşatan arş'ı hâkimiyeti altına almıştır Rab-bimiz. Yâni kimilerinin iddia ettiği gibi semavat ve arzı 6 günde yaratıp kendi köşesine çekilmemiş, yaratıklarının hayatıyla ilgilenmekten, on-lara hayat programı göndermekten istinkaf etmemiş, dünyadan el etek çekmemiş, Benden bu kadar artık bildiğiniz gibi yaşayın dememiş, hâkimiyetini, egemenliğini kurmuştur.

Onun içindir ki ey insanlar sizin Ondan başka Velîniz, Ondan başka karar merciiniz, Ondan başka yasa belirleyiciniz yoktur. Allah'tan başka sizin velâyetinizi teslim edeceğiniz bir varlık yoktur. Allah'tan başka hayatınızda söz sahibi varlık yoktur. Boyunlarınızdaki kulluk iplerinin ucunu eline vereceğiniz, çektiği yere gideceğiniz, arzularını gerçekleştireceğiniz tek velîniz Allah'tır. Ondan başka şefaatçiniz de yoktur. Tezekkür etmez misiniz? Rabbinizin bu âyetlerini, Rab-binizin bu uyarılarını düşünüp anlamaz mısınız? Aklınızı başlarınıza alıp bu uyarıları kulaklarınıza küpe yapmaz mısınız? Beyinlerinize, belleklerinize kazımaz mısınız? Sizin gündeminiz olan bu uyarılara kulak vermez misiniz? Gündeme almaz mısınız bu âyetleri? Şerefiniz olan, mahza sizi şereflendirmek için gelmiş olan bu Allah kitabıyla beraber olmaz mısınız? Bu kitapla yol bulmaz mısınız? Düşünüp bu gerçeği anlamaz mısınız? O Allah ki:

5,6. "Gökten yere kadar olan bütün işleri Allah düzenler, sonra, işler sizin hesabınıza göre bin yıl kadar tutan bir gün içinde O'na yükselir. O, görülmeyeni de görüleni de bilendir, güçlüdür, merhametlidir."

Göklerde ve yerde bulunan bütün mahlukâtın işlerini, işini idare eden Odur. Gökyüzünden yeryüzüne kadar tüm işleri çekip çeviren, düzene koyan

Odur. Kâinatın kaza ve kaderini tanzim eden Odur. Yeryüzünün kaza ve kaderini gökyüzünden indiren Odur. Yerdeki tüm varlıkların kaza ve kaderini takdir edip uygulamaya koyan Odur. Göklerden yere kadar hiçbir işi ihmal etmez O Allah.

Yâni gökleri ve yeri yarattıktan sonra köşesine çekilen, istifa eden, Benden bu kadar, Ben yarattım ve işim bitti, bunlar benim işim değil, bundan sonra sizin dünyanıza da, âhiretinize de, hayatınıza da karışmam, dilediğiniz gibi yaşayın diyen değildir Allah. Göklerde ve yerde egemenliği, hükümranlığı devam edendir Rabbimiz. Yıldızları doğduran batıran, güneşi hareket ettiren, rüzgarları sevk eden, yağmurları yağdıran, geceyi gündüzü peş peşe getiren, çayırları çimenleri yeşerten, sararan yaprakları düşüren, insanların rızkını var eden, insanları doğduran öldüren yine Allah'tır. Göklerde ve yerde ne varsa, büyük küçük, bilinen bilinmeyen hepsini yaratan, hayatlarını sürdüren, düzenlerini koruyan Odur. Tüm varlıkların varlık yasalarını belirleyen Odur.

Sonra Allah'ın emri kendisine öyle bir günde yükselir ki o günün değerlendirilmesi, ya da sayısı bin senedir. Yâni sizin saydığınız bin yıla denk olan bir günde işler, o emirler Allah'a yükselir. Yâni size göre bitirilmesi bin yıl sürebilecek, bin yılda ancak bitirilebilecek işler, olaylar Allah için bir günlük işlerdir. Allah'ın kendilerine sunduğu işleri, programları ki bunlar size göre bin yıl sürebilecek işlerdir, melekler bir günde kaza edip Rablerine raporunu sunarlar.

Evet gökten yere sürekli Rabbimizin hâkimiyeti, işleri düzenlemesi devam etmektedir. Ve Rabbimizin bu hâkimiyetine, bu işleri deruhte etmesine hiç kimsenin zerre kadar bir müdahale hakkı ve gücü yoktur.

İşte bu Allah gaybın da şehadetin de Alîmidir, bilicisidir, Azîzdir, Rahîmdir. Allah Azîzdir, kâinatta tek hakim, tek egemen Odur. Kâinatta hiçbir güç Onun iradesine, Onun hükmüne engel olamaz. Azîzdir, kendisiyle, kendisine iman ve kullukla, kitabına sahip olmakla, peygamberinin yoluna girmekle izzet ve şeref kazanmak isteyenlere izzet ve şeref kazandırır. Azîzdir, kâfirlere, inkârcılara karşı da intikam sahibidir. Merhamet sahibidir O Allah. Merhametine lâyık olan mü'min kullarına merhamet eder. İman etmek isteyen, bağışlanmak dileyenlere merhametlidir.

Herkes ve her şey Onun egemenliğine boyun bükmüştür. Melekler, cinler, peygamberler, velîler, sâlih kimseler kim olursa olsun Allah'ın gayb bilgisinden hiçbir bilgiye sahip değillerdir. Hiç kimsenin bir yetkisi yoktur bu konuda.

7,9. "Yarattığı her şeyi güzel yaratan, insanı başlangıçta çamurdan yaratan, sonra onun soyunu, bayağı bir suyun özünden yapan, sonra onu şekillendirip ruhundan ona üfleyen Allah'tır. Size kulaklar, gözler, kalpler vermiştir. Öyleyken, pek az şükrediyorsunuz."

Evet Azîz olan, Rahîm olan, izzet ve şerefine, güç ve kudretine, rahmet ve merhametine hiç kimsenin ulaşması mümkün olmayan O Allah göklerde ve yerde olan her şeyi yaratmış, yaratmayı da en güzel bir şekilde yapmıştır. Yarattığı, meydana getirdiği her şeyi muhkem ve sağlam yapandır Allah. Rabbimizin yarattığı her şeyin, her varlığın kendine göre bir güzelliği vardır. Şu şöyle olsaydı, bu böyle olsaydı diyebileceğimiz hiçbir uyumsuzluk, uygunsuzluk yoktur.

Sonra insanı yaratmaya çamurdan, topraktan başladı. Evet o Allah insanı çamurdan yarattı. Bununla Hz. Adem (a.s) kastedilmiş olabileceği gibi, sonraki yaratılışa konu olan hepimizin yaratılışı da kastedilmiş olabilir. Çünkü hepimiz topraktan besleniyor, topraktan meydana geliyoruz. İnsanın teşekkülünde rol oynayan meninin aslı da gıdadır ve o da topraktan meydana gelmektedir. Evet Sizi topraktan yaratmıştır o Allah. Sonra onun soyunu bir özden, bir sülaleden, me-hîn bir sudan, yâni değersiz bir meniden yaratmaya devam etti.

Yâni o suyla insanlara zürriyetlerini devam ettirme yasasını koydu. Ona üreme imkânını verdi. Sonra onu tesviye etti, düzenleyip şekil verdi, güzel bir biçime soktu. Yâni onu tam ve mükemmel bir insan haline getirdi. Azalarını dosdoğru yaptı. Sonra da ona ruhundan üfledi, insana ruhunu da verdi. Yâni o insana ait olan ruhunu onun bedeniyle birleştirdi. Dikkat ederseniz burada aslında insanın bedenini veren de, ruhunu veren de kendisi olduğu halde Rabbimiz ruhu kendisine izafe buyurdu. Bunun sebebi ruh sahibi olarak insanın yüceliğini, üstün bir özellikte yaratılmış olduğunu ortaya koymak içindir. Çünkü ruh sahibi oluşu insanı diğer varlıklardan ayıran bir özelliktir. İnsanın ruh sahibi oluşu onun düşüncesini, şuurunu, bilgisini, iradesini ortaya koyan bir özelliktir. Bunlar da tümüyle Allah'tandır.

Sonra Rabbiniz size kulaklar, gözler, kalpler vermiştir. Öyleyken pek az şükrediyorsunuz. Rabbiniz sizin için duyu organları da yaratmıştır. Bütün bunları size lütfeden Rabbinize ne kadar da az şükrediyorsunuz? Ne kadar da az teşekkür ediyorsunuz? Allah'ın size verdiği bu azalarınızı ne kadar da az Onun yolunda, Ona kulluk yolunda kullanıyorsunuz?

Evet yaratıcı Allah'tır. Bu varlıkları ve onların bir üyesi olan sizleri yoktan var eden Allah'tır. Hayat Allah'tandır. Hayatınızı, varlığınızı Allah'a borçlusunuz. Şu bedeninizi, şu ruhunuzu, şu elinizi, ayağınızı, gözünüzü, kulağınızı, kalbinizi, duyularınızı, bilginizi her şeyinizi veren Allah'tır. Allah

sizin yaratılışınızı çok mükemmel yapmıştır. Önce sizi topraktan yarattı, sonra da bir suyla size neslinizi devam ettirme yeteneği lütfetti. Adem önce topraktı, sonra çamur, sonra şekil veriliyor, sonra bir insan haline getiriliyor, sonra da ruhu üfürülüyor. Yâni Adem için yarattığı ruhunu Ona veriyor. Yâni Allah kendi ruhundan bir parça Adem'e veriyor değil de Adem'in ruhunu Ona veriyor. Ruhuyla bedenini birleştiriyor. Ve işte böylece insan ortaya çıkıyor.

Öyleyse insan ne sadece ruhtur, ne de sadece bedendir. İnsan ruhla bedenin bileşkesidir. Ve sonra Adem neslini topraktan alıyor, zürriyetini besin olarak topraktan alıyor, yiyip içtikleriyle onun bünyesinde bir su oluşuyor bir meni meydana geliyor. Ve Adem'in vücudunda oluşan bu suyla Havva'nın vücudunda oluşan su birleşiyor ve Havva'nın rahminde bir cenin oluşuyor. Ana rahminde teşekkül eden bu cenin hadisin beyanıyla 120 günlük olunca bu defa da o cenine ruh üfürülüyor, ruhu veriliyor ve böylece ana rahminde bir insan daha teşekkül etmiş oluyor. Rabbimizin takdir buyurduğu belli bir süre geçtikten sonra yeryüzüne iniyor.

Evet bir toprak parçası, bir su parçası bir insana dönüşüyor. Hem de eti olan, kemiği olan, gözü, kulağı, kalbi olan, duyan, gören, hisseden mükemmel bir insan. Mükemmel bir yaratılış, mükemmel nimetlerle donatılış. Bunu yapan Allah'tır. Sizi böyle mükemmel bir özellikte yoktan var eden Rabb'ınızdır. Ama ne gariptir ki insanoğlu yaratıcısını tanımıyor. Ne gariptir ki yaratıcısının kendisinden istediği şükrü yerine getirmiyor. Her şeyini kendisine borçlu olduğu Rabbine teşekkür etmeyi düşünemiyor. Düşünsenize, Rabbimiz bizi toprak olarak bıraksaydı bizi kim yaratabilirdi? Bizi kim insan yapabilirdi? Nasıl dünyaya gelebilirdik? Bu hayatı nereden bulabilirdik?

Veya bizi böyle mükemmel bir insan değil de bir taş, bir toprak, bir tavuk, bir ağaç yapsaydı ne gelirdi elimizden? Kime itiraz edebilirdik? Rabbimiz bize işitebileceğimiz şu kulaklarımızı, görebileceğimiz şu gözlerimizi, hissedebileceğimiz şu kalplerimizi vermeseydi kim verirdi? Nereden alabilirdik bunları? İşte şu anda bunlardan mahrum bırakılmış insanlar ne yapabiliyorlar? Peki şimdi biz Ondan başka kime şükredeceğiz? Kime teşekkür edeceğiz? Kime minnet duyacağız? Kimin önünde eğileceğiz? Kime kulluk edeceğiz? Kimi dinleyeceğiz? Var mı Ondan başka şükredilecek, hamd edilecek, minnet duyulup sözü dinlenecek birileri? Var mı Allah'tan başka önünde secdeye kapanacağımız bir varlık? Var mı böyle bir yaratıcı? Kulluk yaratıcının değil de kimin hakkıdır? Ne kadar da nankörsünüz böyle? Ne kadar da az kulluk yapıyorsunuz Rabbinize? Bakın Rabbimizin yaratıcı olarak kendilerinden şükür istediği, kulluk istediği kimi beyinsizler, kimi nankörler şöyle diyorlar:

10. "Puta tapanlar: "Toprağa karışıp yok olduktan sonra yeniden mi yaratılacağız?" derler. Evet; onlar, Rablerine kavuşmayı inkâr edenlerdir."

Yâni biz ölüp te toprağa karışıp gittikten sonra, yeryüzünde kaybolup gittikten sonra yeni bir yaratılışla tekrar yaratılacağız ha? Öldükten sonra tekrar diriltileceğiz ha? Hayır hayır bu kesinlikle müm-kün değildir. Siz onu bizim külahımıza anlatın. Biz asla böyle bir şeye ihtimal vermeyiz diyorlar. Aslında Allah'ın kendilerine verdiği ağızlarıyla bu sözleri söyleyen insanlar Allah'ı inkâr ediyorlar. Rablerine kavuşmayı inkâr ediyorlar. Yâni böyle bir diriliş olur, olmaz ihtimalinden öte bu adamlar Allah'ı reddediyorlar. Allah'ın hesabını reddetmeye çalışıyorlar. Daha doğrusu bu dünyada yaşadıkları hayatları bunu reddetmeyi gerektiriyor. Allah huzurunda hesaba çekilmeye yüzleri olmadığı için dirilişi reddetmeye çalışıyorlar. Adamların önlerinde yığınlarla günâh programları var.

Tabi âhiret, hesap, kitap gündeme gelince iştahları kaçacak, işledikleri suçları, günâhları işleyemeyecekler de onun için rezil bir hayatı yaşama arzuları inkârı gerektiriyor. Âhiret baskısını üzerlerinden atıp keyiflerine göre bir hayat yaşamak istiyorlar.

Evet eğer bir adam kâfirse, bir adam zalimse her şeyden önce o âhireti inkâr etmek zorundadır. Değilse yaşayamaz adam. Niye? Eh mümkün değil ki. Adam hem Allah var diyecek, hem âhiret, hesap, ki-tap, azap, ikap var diyecek, hem de kâfir ve zalim olacak. Bu kesinlikle mümkün değildir. Bu dünyada istediğimiz gibi bir hayat yaşayacaksak en iyisi mi dirilişi, hesabı, kitabı inkâr edelim, dilediğimiz şeyi yapabilelim diyorlar. Öyleyse ey peygamberim ve ey Müslümanlar sizler de onlara şöyle deyin:

11. "Ey Muhammed! De ki: "Size vekil kılınan ölüm meleği canınızı alacak, sonra Rabbinize döndürüleceksiniz."

Size vekil tayin edilen, ölümünüze vekil kılınan, ölümünüz için Allah tarafından görevlendirilen ölüm meleği sizin canınızı alır, alacak. Sonra sizler Rabbinizin huzuruna döndürülürsünüz. Yaşadığınız hayatınızın faturasını ödemek, yaptıklarınızın hesabını vermek üzere Rabbinizin huzuruna çıkarılırsınız. O zaman:

12. "Suçluları Rablerinin huzurunda, başları öne eğilmiş olarak: "Rabbimiz! Gördük, dinledik, artık bizi dünyaya geri çevir de iyi iş işleyelim; doğrusu kesin olarak inandık" derlerken bir görsen!"

Suçluların vaziyetlerini bir görsen peygamberim. Rablerinin huzurunda suspus olmuş, başları önlerine eğilmiş, tıraşları görünmüş, tıpkı suçlu bir kölenin efendisinin huzurunda perişan bir vaziyette duruşu gibi yıkılışlarını, zilletlerini, horluklarını bir görseydin. Bugün dirilişi reddedenler, olmaz, biz asla bir daha

dirilmeyeceğiz. Asla hesaba çekilmeyeceğiz. Öldükten sonra toprak olup gideceğiz. Sümen altı edileceğiz diyerek bir hayat yaşayanları, hayatlarını, amellerini âhi-retin yokluğuna bina ederek sorumsuzca bir dünya yaşayanları o gün bir görseydin. Rabb'ımız o gün onların halet-i ruhîyelerini, perişanlıklarını anlatıyor. Başları önlerine düşmüş olarak bakın diyorlar ki:

Rabbena, ey bizim Rabbimiz. Ey bizim yasa belirleyicimiz, ey bizim yaratıcımız, sahibimiz. Alçaklar o gün anladılar Allah'ın Rableri olduğunu. Halbuki dünyada başka Rableri, başka efendileri, başka yasa belirleyicileri, başka program yapıcıları vardı. Dünyada yasalarına toz kondurmadıkları başka Rableri vardı. Dünyada sözünü dinledikleri, arzularını yerine getirdikleri, hayatlarında söz sahibi bildikleri başka efendileri vardı. Şimdi anladılar ki Ondan başka Rab yok. Şimdi anladılar ki ondan başka egemenlik sahibi yok. Geçmiş olsun. Bunu bugün diyeceklerdi. Bunu bugün kabul edecekler ve O Rabbin istediği gibi bir hayat yaşayacaklardı. Bakın reddetme imkânlarının olmadığı bir ortamda diyorlar ki, ey bizim Rabbimiz, biz gördük, biz anladık, biz işittik ki bu işin doğrusu buymuş. Biz kesinlikle anladık ve bildik ki Senden başka Rab yokmuş. Anladık ki diriliş varmış, hesap varmış, cennete ve cehennem varmış.

Ya Rabbi ne olur, bizi dünyaya bir daha geri çevir de sâlih bir hayat sürelim. Yalnız Seni Rab ve İlâh bilelim. Âyetlerini dilimizden düşürmeyelim. Kitabını elimizden bırakmayalım. Senin istediğin gibi Müslümanca bir hayat yaşayalım. Seninle çatışma içine girmeyelim. Elçilerini reddetmeyelim. Geçmiş olsun. Rabbimize sonsuz hamd ü senâlar olsun ki bakın yarın mutlak olacakları Rabbimiz bize bugünden olmuş gibi haber veriyor. Yâni eğer şu anda bir yanılgı içindeysek yarın ya Rabbi, ne olur bizi dünyaya bir daha gönder de sâlih bir hayat yaşayalım diyeceğimizi şimdi haber veriyor.

Öyleyse şu anda daha ölmediğimize göre Allah'ın istediği bir hayata yönelme imkânına sahibiz. Allah'ın yardımıyla şu anda kazanma imkânımız vardır. Ve işte mü'minle kâfirin farkı burada ortaya çıkıyor. Allah'a, Allah'ın gönderdiği şu kitaba ve peygambere inanmayan, Allah'ın bu haberlerinden mahrum yaşayan kâfirler bunu göre-miyorlar, bilemiyorlar. Bu gerçeklerden habersiz olunca da yanlışını anlayamıyorlar, yanlışlarından dönemiyorlar. Böyle bir zavallılığı yaşıyorlar. Yaşadıkları hayatı sorgulama imkânı bulamıyorlar. Yaşadıkları bu pis hayatın kendilerini cehenneme doğru götürdüğünü bilemiyorlar. Ancak o gün dirilince iş işten geçtikten sonra anlıyorlar, eyvah diyorlar, geri dönüş istiyorlar ama hepsi nafile. Lâkin biz akıllı Müslümanlar bu gerçekleri burada görüyoruz, eğer tevbe etmemiz gerekiyorsa burada tevbe ediyoruz, geri dönmek istiyorsak burada dönüyoruz ve böylece Allah'ın lütfuna ulaşıyoruz elhamdülillah.

13. "Biz dilesek herkese hidâyet verirdik; fakat cehennemi tamamen cin ve insanlarla dolduracağıma dair Benden söz çıkmıştır."

Eğer Biz dileseydik her nefse hidâyetini nasip ederdik. Biz isteseydik, Biz yasamızı öyle koysaydık herkesi Müslüman yapardık. Biz öyle murad etmiş olsaydık herkese bu gerçekleri dünyada gösterirdik. Herkesin gözünü bu dünyada açar ve işte size sözünü ettiğim cennet, işte sizi uyarıp sakındırdığım cehennem derdik. Ama Biz böyle murad etmedik, Biz böyle istemedik, Biz yasamızı böyle koymadık diyor Rabbimiz. Biz bunları gayb kıldık. Cenneti de cehennemi de gayb bilgisi yaptık. Gözle görünür, duyularla hissedilir değil de ancak vahiyle bilinir, kitap ve sünnetle anlaşılır kıldık diyor Rabb'ımız. Dileyen Benim gönderdiğim vahiy bilgisine müracaat eder görür ve bilir olur, dileyen de kör ve sağır kalmayı tercih eder. Dileyen iman eder, dileyen de küfreder. İşte Bizim yasamız budur diyor Rabbimiz.

Lâkin Bizden söz gerçekleşti ki, ya da dünyada Biz öyle bir kanun koyduk ki Biz insanlardan ve cinlerden pek çoğunu cehenneme dolduracağız. Biz böyle bir yasa belirledik, böyle bir kanun koyduk. Bu kanunumuza uygun hareket edenler cehenneme gidecekler. Kanun bu. Ya değilse dileseydik Biz herkesi Müslüman yapardık. Her-kesin boyunlarındaki kulluk iplerinin ucunu doğuştan elimize alır, kimseye irade vermez, hiç kimseye isyan ettirmezdik. Tüm insanları melekler gibi iradesiz yaratır, taşlar gibi, bitkiler gibi seçeneksiz yaratır herkesi cennete gönderirdik.

Evet Rabbimiz böyle istememiş, böyle dilememiş, yasasını böyle koymamış. İradesiz yarattığı kullarının yanı başında iradeli insanları da yaratmıştır.

Peki niye böyle istemiş? Onu sorgulamaya hakkımız yoktur. Niye böyle yaptın ya Rabbi? diye Ona hesap sorma yetkimiz yoktur. O dilediğine dilediği gibi hükmetme yetkisine sahiptir. Rabbimiz insana irade vermiş, seçim özgürlüğü tanımış, cennetini de cehennemini de anlatmış, iman yolunu da küfür yolunu da açmış ve buyurun hür iradelerinizle buraya da, buraya da gitme hakkınız vardır buyurmuştur. Böyle bir durumda tercihinin karşılığı konusunda hiç kimsenin de Ona bir itiraz hakkı kalmamıştır. Ya Rabbi beni niye cehenneme gönderiyorsun? Ben cennete gitmek istiyordum demeye hiç kimsenin hakkı kalmamıştır. Bakın iradesini cehennemden yana kullananlara diyecek ki:

14. "Bugüne kavuşmayı unutmanızın karşılığını görün; doğrusu Biz de sizi unuttuk, yaptıklarınıza karşılık ebedî azabı tadın" deriz."

Haydi bakalım tercihinizin karşılığı olarak ebedî azabınızı tadın. Haydi tadın bakalım amellerinizin karşılığını. Bakın bakalım yaşadığınız kâfirce bir hayatın karşılığı olan ebedî azap nasılmış? bir bakın bakalım. Bugüne kavuşmayı unutmanızın karşılığı neymiş? Nasılmış bir görün bakalım.

15,16. "Âyetlerimize ancak, kendilerine hatırlatıldığı zaman secdeye kapananlar, büyüklük taslamayarak Rablerini överek yüceltenler, vücutlarını yataklardan uzak tutup korkarak ve umarak Rablerine yalvaranlar ve verdiğimiz rızklardan sarf edenler inanır."

Âyetlerimize iman edenlere gelince. Âyetlerimizle yol bulmaya çalışanlara, âyetlerimiz istikâmetinde bir hayat yaşayanlara, kendilerini âyetlerimize teslim edenlere, âyetler rehberliğinde hareket edenlere gelince, hemen secde edelim. Evet bu âyetlerle karşı karşıya geldiğimiz anda hemen yapacağımız iş secdeye kapanmaktır. Anında, hiç beklemeden, savsaklamadan, şeytanlık yapmadan secdeye varmak zorundayız.

Evet onlara Bizim âyetlerimiz zikredildiği zaman, âyetlerimiz onlara duyurulduğu zaman onlar hemen secdeye kapanırlar. Rablerinin emirleri, arzuları karşısında hemen boyun büküp teslim olurlar. Tamam ya Rabbi, anladım ya Rabbi, inandım, teslim oldum ya Rabbi, hemen gereğini yerine getiriyorum ya Rabbi, hemen istediğin gibi uygulamaya koyuyorum ya Rabbi deme adına hemen teslimiyet gösterirler.

Ve Rablerine hamd ile tesbih ederler. Rablerini yüceltirler. Rablerini noksan sıfatlardan tenzih ederler. Rablerinin istediği gibi olma yoluna girerler. Rablerine secdeden, Rablerinin arzularına boyun büküp teslim olmaktan asla kibirlenmezler. Bizim O Allah'a karşı bir ihtiyacımız, bir noksanlığımız yoktur, niye eğilecekmişiz Onun huzurunda? demezler, kibirlilik göstermezler, müstekbir davranmazlar, anında Rablerinin önünde eğilirler. Hemen Allah emirlerini pratiğe aktarmanın, hayatlarında göstermenin hesabı içine girerler. Yâni böyle kolaylarına gelenleri hemen uygulamaya koyup, kolaylarına gelmeyenleri ise savsaklamaktan yana, geciktirmekten, anlamazlıktan yana bir tavır sergilemezler. Zaten bizi bizden daha iyi bilen, bizi bizden daha çok düşünen, bize bizden daha merhametli olan Rabbimizin tüm emir ve yasakları bizim takatimizin yeteceği emir ve yasaklardır. Başka ne yaparlarmış onlar? Başka ne özellikleri varmış o mü'minlerin:

Bir de onlar yataklarını terk ederler. Gece sıcak döşeklerinden uzaklaşırlar. Allah için gece yanlarını yataklarından ayırırlar, korku ve ümit içinde Rablerine dua ederler. Korka, korka, arzu ede ede dua dua Rablerine yalvarıp yakarırlar. Rableri tarafından kabul görmeme, reddedilme korkusu, ya da cehenneme gitme endişesi, cennete ulaşma ümidiyle dua ederler. Cehennem korkusu ve cennet arzusu içinde Allah'a dua ederler. Ve bir de onlar Rablerinin

kendilerine verdiği rızklardan da Allah kullarına infak ederler. Allah'ın verdiklerini kardeşleriyle paylaşma kavgası verirler.

Evet onlar geceleri ayaktadırlar, geceleri kalkarlar. Müslim'in rivâyet ettiği bir hadislerinde şöyle buyurur:

"Farz namazdan sonra en faziletli namaz gece namazıdır"
(Müslim şerhi 3/230)

Yine Tirmizî'nin rivâyet ettiği başka bir hadislerinde de şöyle buyurur:

"Ey insanlar selâmı yayınız, yemek yediriniz, akrabalık bağlarını gözetiniz. İnsanlar uykuda iken gece namaz kılınız ki esenlikle cennete girersiniz."

Buyuran Allah'ın Resûlü:

"Gece namazı kılmaya bakınız! Çünkü gece namazı sizden önceki sâlihlerin alışkanlığı, Rabbinize yakınlaştırıcı bir amel, günâhlara bir kefaret ve isyanlardan da alıkoyucu bir özelliktedir.

Yine Ebu Dâvûd'da Ebu Hureyre efendimizden rivâyet edilen bir hadislerinde Allah'ın Resûlü şöyle buyurur:

"Geceleyin kalkıp ibadet eden ve karısını da uyandıran, kalkmak istemediği zaman yüzüne su serpen kişiye Allah rahmet etsin. keza kalkıp gece namazı kılan ve kocasını uyandıran ve kocası kalkmak istemediği zaman yüzüne su serperek onu uyandırmaya çalışan kadına da Allah rahmet etsin."
(Ebu Dâvûd K. Salât 2/45)

Evet inşallah biz de tıpkı örneğimizin yaptığı gibi gece kalkacağız. Rabbimizle buluşma adına, Rabbimizle birlikte olma adına, Rabbimizi zikretme ve Onun huzurunda secdelere kapanma adına uykularımızı terk edeceğiz. Rabbimiz hatırına sıcak yataklarımızı terk edeceğiz, yanlarımızı yataklarımızdan ayıracağız. Yanımız bitişik olan, yanımız yapışık olan, bütünleştiğimiz, çok sevdiğimiz yataklarımızı terk edeceğiz. Rabbimize ibadet edeceğiz, Rabbimizle buluşacağız, rahmetiyle tecelli ettiği o mübârek zamanda sevgilimizle beraber olmaya çalışacağız. Namaz kılacağız, Kur'an okuyacağız, Rabbimizin âyetlerini anlamak üzere kafa yoracağız, Rabbimizin âyetlerini zikredeceğiz.

Evet muttakilerden olmak istiyorsak, cennetliklerden olmak istiyorsak Rabbimizin bu âyetlerine çok iyi kulak vermek zorundayız. Yatsı namazını kıldıktan sonra hemen yatmak ve gecenin yarısında, gecenin sonlarına doğru uyanmak ve Rabbimizle, Rabbimizin âyetleriyle, Rabbimizin zikriyle beraber

olmak zorundayız. Bu âyetleri duyduktan sonra artık gece yarılarına kadar şeytan vahiyleriyle, kanalizasyonlarla vakit öldürerek, şeytan vahiylerinin programlarına mahkum olarak, ya da lüzumsuz malayânilerin, lüzumsuz konuşmaların peşine düşerek, bırakın gece kalkmayı sabah namazına bile zor kalkacak bir durumdan kendimizi uzaklaştırmak zorundayız.

İşte âyetlerimize iman eden Müslümanların bir özellikleri de budur. Gece kalkarlar, Rablerine korku ve ümit içinde dua ederler ve Allah'ın kendilerine verdiklerinden infak ederler. Mal, mülk, ilim, basiret, imkân, fırsat, zaman, ömür, gece, gündüz tüm fırsatlarını, tüm im-kânlarını Allah kullarıyla paylaşırlar.

17. "Yaptıklarına karşılık onlar için saklanan müjdeyi kimse bilmez."

Hiç bir nefis, hiçbir kimse yaptıklarına karşılık, işlediği güzel amellerine karşılık Bizim kendilerine göz aydınlığı olarak hazırladığımız, sakladığımız müjdeleri, mükâfatları bilemez. Bilmezler ki Biz onlara amellerine karşılık neler hazırlamışız. Ne büyük nimetler, ne büyük mükâfatlar kendilerini beklemektedir. Onların kulluklarının karşılığı olarak onlara hazırladığımız cennetlerden, nimetlerden onların hiç haberleri yoktur. Cenneti görmedikleri halde, cennette kendileri için hazırlanan gözlerin görmediği, kulakların duymadığı, hayallerinden bile geçiremeyecekleri nimetleri görmedikleri halde o değerli kullarım gece gündüz Bana yalvarıp yakarıyorlar, Bana kulluk ediyorlar diyor Rabbimiz. Görmedikleri halde cennet arzusuyla yanıp yakılıyorlar. Görmedikleri halde cehennem korkusuyla ürperip duruyorlar. Cennete koşuyorlar, cehennemden kaçıyorlar. Bunun için Bize dua dua yalvarıyorlar diyor.

18. "İnanan kimse yoldan çıkmış kimseye benzer mi? Bunlar bir olamazlar."

Hiç böyle mü'min olan bir kimse fâsık olan, yoldan çıkmış, imandan, itaatten çıkmış fâsık bir kimse gibi olur mu? Bu ikisi hiç bir olur mu? Bir mü'minle bir fâsık nasıl bir olabilir? Bunlar asla bir olmazlar. Mü'min ayrıdır, fâsık ayrıdır. Mü'min ayrıdır, kâfir ayrıdır. Allah'a itaat eden ayrıdır, isyan eden ayrıdır. Bu ikisi asla bir tutulmaz, bir değerlendirilmez. Allah bu ikisini asla bir tutmaz. Bu konuda, her konuda değer yargısı Ona aittir. Onun değer yargısı geçerlidir.

Bakıyoruz şu anda dünya üzerindeki tüm anlayış sahipleri, tüm felsefi sistem sahipleri derler ki biz haklıyız, bir doğruyuz, biz hak yoldayız. Bizim dinimiz, bizim anlayışımız, bizim yolumuz, bizim hayat programımız, bizim yaşam biçimimiz en doğrudur. Herkes diyor ki biz haktayız, başkaları bâtıldadır.

Yeryüzündeki faşist sistemler, liberal sistemler, komünist, sosyalist ve demokratik sistemler hep kendilerinin haklılığını iddia ederler. Biri diğerine asla hayat hakkı tanımamaya çalışır. Ne şu din sahipleri bu din sahiplerine, ne de bu din sahipleri o din sahiplerine hayat hakkı tanımaz. İneğe tapınan da, sineğe tapınan da kendisini haklı ve doğru yolda görmektedir. Herkes kendisini haklı görmekte, herkes cennete kendisini lâyık görmektedir.

Kim ne derse desin, kim nasıl hükmederse etsin unutmayalım ki cennetin sahibi Allah'tır. Dirildikleri zaman öteki âlemde tek Hakîm var, O da Allah'tır. Sadece Allah'ın hükmü ve değer yargısı geçerlidir orada. Sadece Allah'ın değerlendirmesi haktır ve geçerlidir orada. İşte Rabbimiz burada orada vereceği hükmünü belirtiyor. Ben mü'-minle fâsıkı asla bir tutmayacağım buyuruyor. Mü'minle fâsık asla bir değildir buyuruyor.

19. "İnanıp yararlı iş işleyenlere gelince, onların yaptıklarına karşılık, varacakları cennet konakları vardır."

Allah'ın istediği gibi iman eden ve iman kaynaklı bir hayat yaşayanlara, iman edip imanlarını hayatlarında görüntüleyenlere, fıtratlarına yaraşır sâlih ameller işleyenlere, Rasûlullah (a.s) ın pratize ettiği Müslümanca bir hayatı yaşayanlara, her şeyleriyle üsve-i haseneye benzemeye çalışanlara gelince onların yaptıklarına karşılık varacakları cennet konakları, cennet ağırlanmaları, cennet ikramları ve bol bol nimetler vardır.

20. "Ama yoldan çıkanların, işte onların varacağı yer ateştir. Oradan çıkmak isteyişlerinin her defasında geri çevrilirler ve onlara: "Yalanlayıp durduğunuz ateşin azabını tadın" denir."

Ama beri tarafta fâsık olanlara, Allah'a ve Resûlüne itaatten çıkanlara, Allah'ın gönderdiği hayat programını bırakıp fısku fücur içinde keyiflerine, hevâ ve heveslerine göre bir hayat yaşayanlara, Allah ve Resûlüne isyan içinde olanlara gelince onların da konaklama yerleri, ağırlanma yerleri, yerleşim merkezleri cehennemdir. Ne zaman ki oradan çıkmak isteseler tekrar oraya iade edilirler. Ve kendilerine denilir ki, yalanlamanızdan ötürü tadın bakalım cehennem azabının tadını. Bakın bakalım yalanlamanızın karşılığı neymiş?

Evet iman edip sâlih ameller işleyenlere cennette ağırlanmaları, cennet nimetleri sunulurken yalanlayanlara, iman ve pratik hayatları Rasûlullah efendimize benzemeyen fâsıklara da cehennem vaa-dedilmektedir. Mü'minler nimetlerin en büyüğü, şereflerin en yücesi olan cennetten bir an bile çıkmak istemezlerken, cehenneme gidenler sürekli oradan kurtulmak isteyecekler, kaçmak isteyecekler ama oradan kaçıp kurtulmaları asla mümkün olmayacaktır.

21. "Belki yollarından dönerler diye andolsun onlara büyük azaptan önce dünya azabından tattırırız."

Evet belki dönerler diye, belki akıllarını başlarına alırlar da Bize imana, Bize kulluğa dönerler, yaşadıkları fısk u fücur içindeki hayatı bırakırlar da Müslümanca bir hayata yönelirler diye andolsun ki Biz onlara o büyük azaptan önce, o cehennem azabından önce yakın bir dünya azabını da tattırırız diyor Rabbimiz. Evet Rabbimiz bu dünyada kendilerine ibret olsun, akıllarını başlarına getirsin diye, uyarıcılık özelliği taşısın diye Müslümanlara bir takım dünyevî cezalar, sıkıntılar verdiği gibi, Müslüman olmayan kâfirlere ve fâsıklara da yine zaman zaman dünyevî cezalar da tattırıyor. Sebep neymiş? Akılları başlarına gelsin, büyük iradeyi bilsinler, Allah karşısında acizliklerini, güçsüzlüklerini anlasınlar da imana gelsinler diye. Başlarına gelen sıkıntılarla sarsılıp hayatlarını yargılasınlar, sığınacak bir kucak bulsunlar diye.

Müslümanlar biz ne yaptık? Biz ne tür hatalar işledik ki bunlar başımıza geldi? desinler diye. Rabbimize dönelim, Rabbimize dua edelim de bizi bu felâketlerden kurtarsın desinler diye. Kâfirler de biz Müslüman olmak zorundayız desinler diye. Evet demek ki Rabbimizin bu dünyada gönderdiği sıkıntılar, azaplar mü'minler için de, kâfirler için de hep bir rahmetin gereğidir. Müslümanlar günâhlarından dönerler, hatalarını anlarlar, tevbe ederler, Rablerine kulluğa yönelirlerse, kâfirler de kâfirliklerini, şirklerini, isyanlarını bırakıp Allah'a imana, Müslümanca bir hayata yönelirlerse her iki taraf için de bu rahmete dönüşecektir.

22. "Rabb'ının âyetleri kendisine hatırlatılıp da onlardan yüz çeviren kimseden daha zalim var mıdır? Şüphesiz suçlulardan öç alacağız."

Rabbinin âyetleri kendisine zikredildikten, hatırlatıldıktan sonra, Allah'ın âyetlerini tanıdıktan sonra onlardan yüz çeviren, onları yok farz eden, onların işlevini bitiren, ben anlamam diyen, ben dinlemem diyen kimseden daha zalim kim vardır? Allah'ın gerek tekvîni, gerek tenzîli, gerek âfâkî, gerek enfüsî âyetlerini gördüğü halde, duyduğu halde, tanıdığı halde onlara karşı müstekbir davranarak benim Allah'a da, Allah'ın âyetlerine de ihtiyacım yoktur. Benim dünyam, saltanatım var. Benim gücüm, kuvvetim var. Benim aklım, mantığım, bilgim, zevkim var. Benim hayatımı düzenleyeceğim kendi kitabım var. Hayatımı nasıl yaşayacağımı ben de bilirim. Ne yiyeceğimi? Nasıl yiyeceğimi? Nasıl giyineceğimi? Nereden kazanıp nerede harcayacağımı? Çocuklarımı nasıl eğiteceğimi? Nasıl bir hayat yaşayacağımı ben de bilirim.

Benim başka hiçbir şeye ihtiyacım yoktur diyen kimseden daha zalim kim vardır? Allah'ın âyetlerini, Allah'ın istediği hayatı tanımadığı için kendisini Allah'a kulluk ortamından uzaklaştıran kimseden daha zalim kim vardır?

Allah'ın güzel dediği hayatı bir kenara bırakıp kendi hevâ ve hevesleri istikâmetinde, kendi tanrılığı istikâmetinde bir hayat yaşayan kimseden daha zalim kim vardır? İşte böyle mücrimlerden intikam alırız buyuruyor Rabbimiz. Böylelerinden intikam alacağız.

23. "Andolsun ki Mûsâ'ya Kitap verdik; ey Muhammed! Sakın sen ona kavuşacağından şüphe etme. Mûsâ'ya verdiğimizi İsrâil oğullarına doğruluk rehberi kıldık."

Evet andolsun ki Biz Mûsâ'ya kitabı, Tevrat'ı verdik. Öyleyse ey peygamberim, sakın sen ona kavuşacağından şüphe etme. Tıpkı Mûsâ'nın Tevrat'ı aldığı gibi senin de bu kitabı Rabbinden alma konusunda sakın bir şüphen olmasın. Senin böyle Allah'tan bir kitaba ulaşman, Rabbinden bir kitap alman tarihte ilk defa oluyor değildir. Senden önceki elçilerimize de Biz kitap gönderdik ve işte onlar içinde en çok bilinen ve de şu anda bu kitabın sana Rabbinden geldiği konusunda en çok şüphede olan Yahudilerin kendi peygamberleri Mûsâ'ya da bir kitap göndermiştik.

Veya bunun bir başka anlamı da peygamberim, sen mutlaka ona kavuşacaksın. Sen mutlaka Rabbine mülaki olacaksın. Bir gün vefat edip Rabbine mülaki olacakın, öteler âleminde tekrar dirilip Rab-bine kavuşacaksın demektir. Veya sen mutlaka Mûsâ 'ya kavuşacaksın. Mi'râcta kavuşacaksın, mahşerde kavuşacaksın, cennette kavuşacaksın veya bu kitabın öteki sûrelerinde, Araf'ta, Neml'de, Şuara-da, Kasas'da Mûsâ'yla tanışacaksın. Biz Onu İsrâil oğulları için onları hidâyete ulaştıracak bir rehber kıldık. O Mûsâ'yı, ya da O Tevrat'ı İsrâil oğullarına yol gösterecek, rehberlik yapacak, onları kullara kulluktan uzaklaştırıp Rabb'e kul yapacak, kölelikten kurtarıp özgürlüğe kavuşturacak bir imam kıldık.

Nasıl ki Tevrat İsrâil oğullarını hidâyete ulaştırıcı bir özelliğe sahipse şimdi sana gönderdiğimiz bu Kur'an da böyle bir özelliğe sahiptir. Asırlarca Mısırda kölelik hayatı yaşayan İsrâil oğulları nasıl bu kitap ve bu peygamberle kölelikten kurtulmayı bilmişlerse sizler de bu kitapla Allah'ın istediği şerefli bir hayata ulaşmayı bileceksiniz. İşte bu kitap size bunun için gönderilmiştir. kitabın sizin hayatınızdaki fonksiyonu budur.

24. "Sabredip âyetlerimize kesin olarak inanmalarından ötürü, aralarından, onları buyruğumuzla doğru yola götüren önderler yaptık."

Onlardan, İsrâil oğullarından imamlar da kıldık. Aralarında hak konusunda, hidâyet konusunda kendilerine uyulan, hidâyete rehberlik eden, insanları hidâyete çağıran önderler, liderler çıkardık. Onlar kendilerine gönderdiğimiz kitabın kendilerinden istediklerini anlayıp, kitaba sarılıp Bizim

emrimizle toplumlarına kulluk yolunu gösterdiler. Bu yolda sabırlarından dolayı Biz onları rehberler yaptık. Kitaba sarılma konusundaki sabırlarından dolayı, kitabın âyetlerini öğrenme, kitaba sımsıkı sarılma ve kitabın istediği cehd ü gayreti gösterme yolundaki sabırlarından dolayı, insanları kitabın istediği kulluğa çağırmaları yolunda karşılarına çıkan engellere, eziyetlere sabredip göğüs germelerinden dolayı Biz onları önderler yaptık, liderler yaptık. Onlar Bizim gönderdiğimiz kitapla gece gündüz beraber oldular, Mûsâ'yla beraber oldular, kitabın ve peygamberin eğitimine teslim oldular, Müslümanca bir tavır sergilediler de onun için Biz onları önderler yaptık.

Ey Müslümanlar, eğer sizler de tüm dünya insanlığına önderler, liderler, egemenler olmak istiyorsanız işte Benim yasam budur diyor Rabbimiz. Onlar gibi sizler de Benim kitabıma, Benim peygamberime sarılır, Benim istediğim kulluğu icra noktasında karşınıza çıkabilecek eziyetlere sabır eder, dişinizi sıkar, Müslümanca bir tavır sergilerseniz sizi de önderler, liderler yapacağımdan zerre kadar bir endişeniz olmasın.

Bir de onlar Bizim âyetlerimize yakînen, kesin bir bilgiyle de iman ediyorlardı. Zalim olmadılar onlar. Ne Rablerine karşı, ne Rablerinin kitabına, ne de Rablerinin elçilerine karşı zulmetmediler. Zaten zalim olsalardı onlar imamet hakkını kaybederlerdi. İşte Mûsâ (a.s) nın soyundan da, ondan önce İbrahîm (a.s) in soyundan da böyle yaşayanlara Allah imamlıklar nasip etmiştir. Ama onlardan zalim olanlara asla bunu vermemiştir.

25. "Muhakkak ki Rabbin ayrılığa düştükleri şeylerde kıyamet günü aralarında hükmedecektir."

Muhakkak ki Rabbin ayrılığa düştükleri, ihtilâf ettikleri konularda kıyamet günü aralarında hüküm verecektir. Kıyamet günü Rab-bin her şeyi ayrıştıracaktır. Onların tartıştıkları konularda her şeyi birer birer ortaya dökecektir. Yâni O İsrâil oğullarının Dâvûd ve Süleyman (a.s) lardan sonra kitap ve peygamberden uzaklaşıp, kitabın ve peygamberin ortaya koyduğu hidâyeti terk edip, İslâm'dan ayrılıp tefessüh etme, Yahudileşme ve Hıristiyanlaşma sürecine girdikten sonra içine düştükleri ayrılık ve ihtilâflarının tümünü yarın açıklayacaktır Allah. Ana kaynak olan İslâm'dan, kökten sapıp gitmelerinin ne demek olduğunu açıklayacaktır. Kimin hak yolda, kimin sapıklık yolunda olduğunu ortaya koyacaktır.

26. "Şimdi yurtlarında gezip dolaştıkları, kendilerinden önceki nice nesilleri yok etmiş olmamız onları doğru yola sevk etmez mi? Bunlarda şüphesiz ibretler vardır. Dinlemezler mi?"

Şimdi bu uyarılar, bu ibretler, bu âyetler onlara yol açmadı mı? Yâni bu kâfirler, bu müşrikler hâlâ bir gafletin içinde midirler? Kendilerinden öncekilerin başlarına gelenlere bakmıyorlar, onlardan ibret almıyorlar mı? Mûsâ (a.s)'a ve İsrâil oğullarının durumlarına bakmı-yorlar mı? Mûsâ (a.s)'a ve Ona gönderilen kitaba sarılanların Bizim tarafımızdan tüm dünyaya imam yapılmaları, lider kılınmaları gerçeği onlara hiçbir şey söylemiyor mu?

Tıpkı onlar gibi yeryüzünde hakim bir konuma gelmek isteyen bu insanlar hâlâ bu kitaba yakînen iman etmeye yanaşmayacaklar mı? Bu duruma gelmeden istedikleri konumu elde edemeyeceklerinin bir yasa olduğunu anlayamadılar mı? Eğer bundan ibret alamadılarsa, bu onlara yol göstermediyse, hiç değilse Bize karşı kulluğa yan çizen, kitabımızla ilgilenmeyen, elçilerimizi yalanlayan önceki toplumlardan helâk ettiklerimizin çokluğu da onlara rehberlik etmiyor, yol göstermiyor? Bu da mı bir şey ifade etmiyor onlar için? Bundan da mı gafiller bu adamlar? Onlara karşı kör ve sağır davranıp ta mı Müslüman olmaya yanaşmıyorlar? Halbuki:

Halbuki şu anda bu insanlar, bu Mekkeliler, bu dünyalılar onların yurtlarında gezip dolaşıyorlar. Yaptıkları yolculuklarında o helâk olmuş toplumların yıkıntıları, harabeleri arasında gezip dolaşıyorlar. Onların kemiklerinin üzerine basıp geçmiyorlar mı? Hani bir zamanlar oralarda egemendiler o adamlar. Hani güçleri, kuvvetleri, devletleri, saltanatları, boyları postları, sarayları vardı. Hani ekonomik, siyasal ve askeri güçlerinden korktukları için insanlar onların saraylarının yakın semtine bile varamıyorlardı. Şimdi onların kafataslarının üzerinde dolaşmıyor musunuz? Hâlâ ibret almayacak mısınız? Muhakkak ki işte bunlarda sizin için âyetler vardır, işitmezler mi? Kulak vermezler mi insanlar bunlara? Haydi bunu görmüyorlar, işitmiyorlar, düşün-müyorlar peki şunu da mı görmüyorlar bu insanlar?

27. "Kuru yerlere suyu gönderip onunla hayvanlarının ve kendilerinin yedikleri ekinleri çıkardığımızı görmezler mi? Görmüyorlar mı?"

Kupkuru, ölü bir toprağa, çorak, buzul bir araziye bir su gönderdiğimizde o kupkuru topraktan kendilerinin ve hayvanlarının yedikleri ekinleri, bitkileri çıkardığımızı da mı görmez bu adamlar? Yanı başlarında olup biten bu gerçeklere karşı kör ve sağır mı davranıyorlar? Hiç bakmıyorlar mı? Hiç düşünmüyorlar mı? Hiç akıllarını kullan-mıyorlar mı? Kimdir gökyüzünden o hayat kaynağı suyu indiren? Kim dir o kupkuru toprağa hayat veren? Kendileri mi yapıyorlar yoksa bütün bunları? Bakın körler, akılsızlar diyorlar ki:

28. "Doğru söylüyorsanız bildirin bu hüküm ne zaman verilecektir? derler."

Eğer doğru söylüyorsanız, eğer Allah varsa, eğer bütün bunları yapan Allah'sa o zaman haydi söyleyin bakalım ne zamanmış o fetih? Söyleyin bakalım ne zamanmış Allah'ın hükmü? Ne zamanmış peygamberin fethi? Ne zamanmış Müslümanların galibiyeti? Yâni bakın işte şu anda bizler sizin inandığınız Allah'ı da, Allah'ın dinini de, Allah'ın kitabını da, peygamberini de reddediyoruz. Sizin inandığınız Allah'a kafa tutarak, hayat programını reddederek keyfimize göre bir hayat yaşıyoruz. Hani nerede Allah'ın vaadi? Hani nerede kaldı bize karşı size yardımı ve desteği? Ne zaman fetih? Ne zaman başarınız? Ne zaman diriliş? Ne zaman kıyamet? Ne zaman hesap kitap? Ne zaman sorgulanma? Ne zaman helâk? Siz bunları bizim külahımıza anlatın diyerek peygamberle ve Müslümanlarla alay ediyorlar hainler.

29. "De ki: "Hükmün verileceği gün inkârcılara ne inanmaları fayda verir ve ne de ertelenirler."

Sen onlara de ki ey peygamberim. Sizler de deyin ey Müslümanlar, bilesiniz ki hüküm verileceği gün, Müslümanlara fetih verileceği gün artık kâfirlere imanları fayda vermeyecek. Evet fetih günü, ayrışma günü, kıyamet günü, helâk günü, azap günü, diriliş günü, mahşer günü, hesap günü artık kâfirlere inamları hiç bir fayda sağlamayacak. O gün mecburen iman edecekler ama geçmiş olsun. O gün artık Allah onlar hakkında hükmünü, kararını verecektir. Artık o gün ne imanın, ne de mâzeretin bir faydasını göremeyecekler. Kitabımızın başka âyetlerinin beyanıyla kâfirler ölürken iman edecekler faydası yok, kabirde iman edecekler faydasız, Mahşer yerinde, hesabın, Mizanın başında iman edecekler faydasız, cehennemi boylayınca iman edecekler faydasız.

Öyleyse ey insanlar, gelin imanın fayda vereceği bu dünyada iman edelim. Gelin faydası olmayacak bir iman yerine faydalı olacak bir imandan yana olalım. Eğer bu dünyada iman eder ve iman kaynaklı bir hayat yaşarsak dünyamız da güzel olacak, âhiretimiz de güzel olacaktır. Ama Müslümanlığı ölümden sonraya bırakırsak ebedîyen kaybetmiş oluruz Allah korusun.

30. "Ey Muhammed! Onları bırak, bekle; zaten onlarda senin âkıbetini beklemektedirler."

Ey peygamberim ve ey peygamber yolunun yolcusu Müslümanlar, sizler onlara karşı görevinizi yapıp onları bu Allah âyetleriyle uyardıktan sonra bırakıverin onları. Gönül huzuru içinde onların âkıbetlerini bekleyin. Aldırmayın onlara. Zaten onlar da sizin âkıbetlerinizi beklemektedirler. Onlar da sizin helâkinizi beklemektedirler. Bekleyin göreceksiniz. Yaşadığınız Müslümanca bir hayatın sonunda dünyadaki başarılarınızı onlar görecek, sizler de yaşadıkları bu pis hayatın sonunda onların rezilliklerini, rüsvalıklarını, helâklerini göreceksiniz. Onlar sizin öbür taraftaki başarılarınızı, cennetlerinizi, sizler de onların helâklerini, cehenneme yuvarlanışlarını göreceksiniz.

Yâni bu konuda bir sabırsızlık göstermenize hiç de gerek yoktur. Bırakın onları kendi pis hayatları içinde de kendinizi düzeltmeye bakın. Allah yakında onların belâlarını verecek ve onlara karşı size fetihler nasip edecektir.

Bu sûre de burada sona eriyor. Rabbim gereği gibi iman edip amele dönüştüren kullarından eylesin. Ve âhiru dâvana enilhamdü lillahi Rabbil'âlemîn.